

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Υποσχόλια (Tīkā)

Ο Κανόνας των Ομιλιών - Υποσχόλια (Sutta Piṭaka - Tīkā)

1. Η συλλογή των μακρών ομιλιών - Υποσχόλια (1. Dīgha Nikāya - Tīkā)
2. Υποσχόλια για το μεγάλο κεφάλαιο (2. Mahāvaggaṭīkā)
4. Σχόλια για τη μεγάλη ομιλία για τον Σουντάσσανα (4. Mahāsudassanasuttavaṇṇanā)

PaliVerse

1. Η συλλογή των μακρών ομιλιών - Υποσχόλια

2. Υποσχόλια για το μεγάλο κεφάλαιο

4. Mahāsudassanasuttavaṇṇanā

Kusāvatīrājadhānīvaṇṇanā

242. Sovaṇṇamayāti suvaṇṇamayā. Ayaṃ pākāroti sabbaratanamayo pākāro. Tayo tayoti anto ca tayo, bahi ca tayoti tayo tayo.

Esikatthambho indakhīlo nagarasobhano alaṅkāratthambho. Aṅgīyati ñāyati puthulabhāvo etenāti aṅgaṃ, parikkhepo. Tiporisaṃ aṅgaṃ etissāti tiporisaṅgā. Tenāha “tenā”tiādi. Tena pañcahatthappamāṇena tiporisena. Paṇṇaphalesupīti sabbaratanamayānaṃ tālānaṃ paṇṇaphalesupi. Eseva nayoti “paṇṇesu ekaṃ pattakaṃ sovaṇṇamayaṃ, ekaṃ rūpiyamayaṃ. Phalesupi eko lekhabhāvo sovaṇṇamayo, eko rūpiyamayo”tiādiko ayamatto atidiṭṭho. Pākārantareti dvinnāṃ dvinnāṃ pākārānaṃ antare. Ekekā hutvā ṭhitā tālapanti.

Chekoti paṭu suvisado, so cassa paṭubhāvo manosāroti āha “sundaro”ti. Rañjetunti rāgaṃ uppādetuṃ. Khamatevāti rocateva. Na bībhacchetīti na tajjeti, sotasukhabhāvato piyāyitabbo ca hoti. Kumbhathuṇadaddarikādi ekatalaṃ tūriyaṃ. Ubhayatalaṃ pākāmeva. Sabbato pariyaṇaddhaṃ caturassaambaṇakaṃ, paṇavādi ca. Vamsādīti ādi-saddena saṅkhādikaṃ saṅgaṇhāti. Sumucchitassāti suṭṭhu pariyattassa. Pamāṇeti nātidaḥhanātisithilatāsaṅkhāte majjhime mucchanappamāṇe. Hatthaṃ vā pādaṃ vā cāletvāti hatthalayapādalaye sajjetvā. Naccantāti sākhanaccaṃ naccantā.

Cakkaratanavaṇṇanā

243. Uposathaṃ vuccati aṭṭhaṅgasamannāgataṃ sabbadivasesu gahaṭṭhehi rakkhitaḥṣāṇaṃ, samādānavasena taṃ tassa atthīti uposathiko, tassa uposathikassa. Tenāha “samādinnauposathaṅgassā”ti. Tadāti tasmīṃ kāle. Kasmīṃ pana kāleti? Yasmīṃ kāle cakkavattibhāvasaṃvattaniyadānasīlādipuññasambhārasamudāgamasampanno pūritacakkavattivatto kāladīpadesavisesapaccājātiyā ceva kulaṃpabhogādhīpateyyādiguṇavisesasampattiyā ca tadanurūpe attabhāve ṭhito hoti, tasmīṃ kāle. Tādise hi kāle cakkavattibhāvī purisaviseso yathāvuttaguṇasamannāgato rājā khattiyo muddhāvasitto visuddhasīlo anuposathaṃ satasahassavissajjanādinā sammāpaṭipattiṃ paṭipajjati, na yadā cakkaratanaṃ uppajjati, tadā eva. Ime ca vissesā sabbacakkavattīnaṃ sādharmaṇavasena vuttā. Tenāha “pātova...pe... dhammatā”ti. Bodhisattānaṃ pana cakkavattibhāvāvahaguṇāpi cakkavattiguṇāpi sātisaṃyāva honti.

Vuttappakārapuñṇakammaṃpaccayanti cakkavattibhāvāvahadānadamasamāyamaṃdipuñṇakammahetukaṃ. Nīlamanisaṅghātasadisanti indanīlamanisaṅcayasamānaṃ. Dibbānubhāvayuttattāti dassaneyyatā, manuñṇaghosatā, ākāsaḡāmitā, obhāsavissajjanā, appaṭighātātā,

rañño icchitatthanipphattikāraṇatāti evamādīhi dibbasadisehi ānubhāvehi samannāgatattā, etena dibbaṃ viyāti dibbanti dasseti. Na hi taṃ devalokapariyāpannaṃ. Sahassaṃ arā etassāti vā sahassāraṃ. Sabbehi ākārehi sabbehi sundarehi paripuṇṇāvayave lakkhaṇasampanne cakkhe icchitabbehi ākārehi. Paripūranti paripuṇṇaṃ, sā cassā pāripūriṃ idāneva vitthāressati.

Panālīti chiddaṃ. Suddhasiniddhadantapantiyā nibbivarāyāti adhippāyo. Tassā pana panālīyā samantato passassa rajatamayattā sāraraжатamayā vuttā. Yasmā cassa cakkassa rathacakkassa viya antobhāvo nāma natthi, tasmā vuttaṃ “ubhosupi bāhirantesū”ti. Kataparikkhepā hoti panālīti yojanā. Nābhipanālīparikkhepapaṭṭesūti nābhiparikkhepapaṭṭe ceva nābhiyā panālīparikkhepapaṭṭe ca.

Tesanti arānaṃ. Ghaṭakā nāma alaṅkārabhūtā khuddakapuṇṇaghaṭā. Tathā maṇikā nāma muttāvalikā. Paricchedalekhā tassa tassa paricchedadassanavasena ṭhitā paricchinnalekhā. Ādi-saddena mālākammādiṃ saṅgaṇhāti. Suvibhattānevāti aññamaññaṃ asaṃkiṇṇattā suṭṭhu vibhattāni.

“Surattā”tiādīsu surattaggahaṇena mahānāmavaṇṇataṃ paṭikkhipati, suddhaggahaṇena saṃñkiliṭṭhataṃ, siniddhaggahaṇena lūkhataṃ. Kāmaṃ tassa cakkaratanassa nemimaṇḍalaṃ asandhikameva nibbattaṃ, sabbatthakameva pana kevalaṃ pavāḷavaṇṇena ca sobhatīti pakaticakkassa sandhiyuttaṭṭhāne surattasuvaṇṇapaṭṭādīmayāhi vaṭṭaparicchedalekhāhi paññāyamānāhi sasandhikā viya dissantīti āha “sandhīsu panassā”tiādi.

Nemimaṇḍalapitṭhiyanti nemimaṇḍalassa piṭṭhipadese. Ākāsacāribhāvato hissa tattha vātaggāhī pavāḷadaṇḍo hoti. Dasannaṃ dasannaṃ arānaṃ antareti dasannaṃ dasannaṃ arānaṃ antare samīpe padese. Chiddamaṇḍalakhacitoti maṇḍalasāṇṭhānachiddavicitto. Sukusalasamannāhatassāti suṭṭhu kusalena sippinā pahatassa, vāditassāti attho. Vaggūti manoramo. Rajanīyoti suṇantānaṃ rāguppadako. Kamanīyoti kanto. Samosaritakusumadāmāti olambitasugandhakusumadāmā. Nemiparikkhepassāti nemipariyantaparikkhepassa. Nābhipanālīyā dvinnaṃ passānaṃ vasena “dvinnampi nābhipanālīna”nti vuttaṃ. Ekā eva hi sā panālī. Yehīti yehi dvīhi mukhehi. Puna yehīti yehi muttakalāpehi.

Odhāpayamānanti sotuṃ avahitāni kurumānaṃ.

Cando purato cakkaratanaṃ pacchāti evaṃ pubbāpariyena pubbāparabhāvena.

Antepurassāti anurādhapure rañño antepurassa. Uttarasīhapañjarasadiseti tadā rañño pāsāde tādisassa uttaradisāya sīhapañjarassa labbhamānattā vuttaṃ. Sukhena sakkāti kiñci anāruhitvā, sarīrañca anullaṅghitvā yathāṭṭhiteneva hatthena pupphamuṭṭhiyo khipitvā sukhena sakkā hoti pūjetuṃ.

Nānāviraḡaratanappabhāsamujjalanti nānāvidhavicittavaṇṇaratanobhāsapabhassaraṃ. Ākāsaṃ abbhuggantvā pavatteti āgantvā ṭhitaṭṭhānato upari ākāsaṃ abbhuggantvā pavatte.

244. Rājāyuttāti rañño kicce āyuttakapurisā.

Sineruṃ vāmapassena katvā tassa dhurataraṃ gacchanto “vāmapassena sineruṃ pahāyā”ti vuttaṃ.

Vinibbedhenāti tiriyaṃ vinivijjhanavasena. Sannivesakkhamoti khandhāvārasannivesayogyo. Sulabhāhārupakaraṇoti sukheneva laddhabbadhaññagorasadārutiṇādibhojanasādhano.

Paracakkanti parassa rañño senā, āṇā vā.

Āgamananandanoti āgamanena nandijanano. Gamanena socetīti gamanasocano. Upakappethāti uparūpari kappetha, saṃvidahatha upanethāti attho. Upaparikkhitvāti hetutopi sabhāvatopi phalatopi diṭṭhadhammikasamparāyikādiādīnavatopi vīmaṃsitvā. Vibhāventi paññāya atthaṃ vibhūtaṃ karontīti vibhāvino, paññavanto. Anuyantāti anuvattakā, anuvattakabhāveneva, pana rañño ca mahānubhāvena te jigucchānavasena pāpato anoramantāpi ekacce ottappavasena oramantīti veditabbaṃ.

Ogacchamānanti osīdantaṃ. Yojanamattanti vitthārato yojanamattaṃ padesaṃ. Gambhīrabhāvena pana yathā bhūmi dissati, evaṃ ogacchati. Tenāha “mahāsamuddatala”ntiādi. Ante cakkaratanaṃ udakena senāya anajjhottharaṇatthaṃ. Puratthimo mahāsamuddo pariyanto etassāti puratthimamahāsamuddapariyanto, taṃ puratthimamahāsamuddapariyantaṃ, puratthimamahāsamuddaṃ pariyantaṃ katvāti attho.

Cāturantāyāti catusamuddantāya, puratthimadisādicatukoṭṭhāsantāya vā. Sobhayamānaṃ viyāti viya-saddo nipātamattaṃ. Attano acchariyaguṇehi sobhantameva hi taṃ tiṭṭhati. Pāḷiyampi hi “upasobhayamānaṃ” tveva vuttaṃ.

Hatthiratanavaṇṇanā

246. Haricandanādīhīti ādi-saddena catujjātiyagandhādīṃ saṅgaṇhāti. Āgamaṇaṃ cintethāti vadanti cakkavattivattassa pūritatāya paricitattā. Kāḷatilakādīnaṃ abhāvena visuddhasetasarīro. Sattapatiṭṭhoti bhūmiphusanakehi vāladhi, varaṅgaṃ, hatthoti imehi ca tīhi, catūhi pādehi cāti sattahi avayavehi patiṭṭhitattā sattapatiṭṭho. Sabbakaniṭṭhoti sabbehi chaddantakulahatthīhi hīno. Uposathakulā sabbajetṭhoti uposathakulato āgacchanto tattha sabbappadhāno āgacchatīti yojanā. Vuttanayenāti “mahādānaṃ datvā”tiādīnā vuttena nayena. Cakkavattīnaṃ, cakkavattiputtānañca cakkavattiṃ uddissa cintayantānaṃ āgacchati. Apanetvāti attano ānubhāvena apanetvā. Gandhameva hi tassa itare hatthī na sahanti.

Gharadhenuvacchako viyāti ghare paricitadhenuyā tattheva jātasamvaddhavacchako viya. Sakalapathavinti sakalaṃ jambudīpasaññitaṃ pathaviṃ.

Assaratanavaṇṇanā

247. Sindhavakulatoti sindhavassājānīyakulato.

Maṇiratanavaṇṇanā

248. Sakaṭanābhisamapariṇāhanti pariṇāhato mahāsakaṭassa nābhiyā samappamāṇaṃ. Ubhosu antesūti heṭṭhā, upari cāti dvīsu antesu. Kaṇṇikapariyantatoti dvinnaṃ kañcanapadumānaṃ kaṇṇikāya pariyantato. Muttājālake ṭhapetvāti suvisuddhe muttamaye jālake patiṭṭhāpetvā. Aruṇuggamanavelā viyāti aruṇuggamanasīsena sūriyaudayakkhaṇaṃ upalakkheti.

Itthiratanavaṇṇanā

249. “Itthiratanam pātubhavatī”ti vatvā kutassā pātubhāvoti dassetum
“maddarājakulato”tiādi vuttam. Maddaraṭṭham kira jambudīpe abhirūpānam itthīnam
uppatiṭṭhānam. Tathā hi “siñcayamahārājassa devī, vessantaramahārājassa devī,
bhaddakāpilānī”ti evamādi itthiratanam maddaraṭṭhe eva uppannam.
Puññānubhāvenāti cakkavattirañño puññatejena.

Sanṭhānapāripūriyāti hatthapādādisarīrāvayavānam susaṇṭhitāya. Avayavapāripūriyā
hi samudāyapāripūrisiddhi. Rūpanti sarīram “rūpam tveva saṅkham gacchatī”tiādīsu
viya. Dassanīyāti surūpabhāvena passitabbayuttā. Tenāha “dissamānāvā”tiādi.
Somanassavasena cittaṃ pasādeti yoniso cintentānam kammaphalasaddhāya
vasena. Pasādāvahattāti kāraṇavacanena yathā pāsādikatāya vaṇṇapokkharatāsiddhi
vuttā, evaṃ dassanīyatāya pāsādikatāsiddhi, abhirūpatāya ca dassanīyatāsiddhi
vattabbāti nayaṃ dasseti. Paṭilomato vā vaṇṇapokkharatāya pāsādikatāsiddhi,
pāsādikatāya dassanīyatāsiddhi, dassanīyatāya abhirūpatāsiddhi yojetabbā. Evaṃ
sarīrasampattivaseṇa abhirūpatādike dassetvā idāni sarīre dosābhāvavaseṇa te
dassetum “abhirūpā vā”tiādi vuttam. Tattha yathā pamāṇayuttā, evaṃ
ārohapariṇāhayogato ca pāsādikā nātidīghatādayo, evaṃ manussānam
dibbarūpatāsampattiṭṭhi “appattā dibbavaṇṇa”nti vuttam.

Ārohasampatti vuttā ubbedhena pāsādikabhāvato. Pariṇāhasampatti vuttā
kisathūladosābhāvato. Vaṇṇasampatti vuttā vivaṇṇatābhāvato. Kāyavipattiṭṭhi
sarīradosassa. Satavāravihatassāti sattakkhattum vihatassa, “satavāravihatassā”ti
ca idaṃ kappāsapicuvaseṇa vuttam, tūlapicuno pana vihananameva natthi.
Kuṅkumataraturukkhayavanapupphāni catujjāti.
“Tamālatagaraturukkhayavanapupphānī”ti apare.

Aggidaḍḍhā viyāti āsanagatena agginā daḍḍhā viya. Paṭhamamevāti rājānam disvāpi
kiccantarappasutā ahutvā kiccantarato paṭhamameva, dassanasamakālam evāti
attho. Rañño nisajjāya pacchā nipātanaṃ nisīdanaṃ sīlam etissāti pacchānipātini.
Taṃ taṃ attanā rañño kātabbakiccaṃ “kiṃ karomī”ti pucchitabbatāya kiṃ karaṇam
paṭisāvetitī kiṃkārappaṭissāvinī.

Mātugāmo nāma yebhuyyena saṭṭhajātiko, itthiratanassa pana taṃ natthīti dassetum
“svāssā”tiādi vuttam.

Guṇāti rūpaguṇā ceva ācāraguṇā ca. Purimakammānubhāvenāti katassa
purimakammassānubhāvena itthiratanassa tabbhāvasaṃvattaniyassa
purimakammasa ānubhāvena. Cakkavattinopi parivārasampattisaṃvattaniyam
puññakammaṃ tādisassa phalavisesassa upanissayo hotiyeva. Tenāha “cakkavattino
puññam upanissāyā”ti, etena sesesupi saviññākaratanesu attano kammavaseṇa
nibbattesupi tesam tesam visesānam tadupanissayatā vibhāvitā evāti daṭṭhabbā.
Pubbe ekadesavaseṇa labbhamānā pāripūrī rañño cakkavattibhāvūpagamanato
paṭṭhāya sabbākāraparipūrā jātā.

Gahapatiratanavaṇṇanā

250. Pakatiyā vāti sabhāveneva cakkaranapātubhāvato pubbepi. Yādisaṃ rañño
cakkavattissa puññabalaṃ nissāya yathāvuttā cakkaranānubhāvanibbatti, tādisaṃ
etassa puññabalaṃ nissāya gahapatiratanassa kammavipākajam dibbacakkhum
nibbattetitī āha “cakkaranānubhāvasahita”nti. Kāraṇassa hi ekasantatipatitatāya,
phalassa ca samānakālikatāya tathāvacanam.

Pariṇāyakaratanavaṇṇanā

251. “Ayaṃ dhammo, ayaṃ adhammo”tiādinā kammassakatāvabodhanasaṅkhātassa paṇḍitabhāvassa atthitāya paṇḍito. Bāhusaccabyattiyā byatto. Sabhāvasiddhāya medhāsaṅkhātāya pakatipaṇṇāya atthitāya medhāvī. Attano yāthāvabuddhamatthaṃ paresaṃ vibhāvetuṃ pakāsetuṃ samatthatāya vibhāvī. Vavatthapetunti nicchituṃ.

Catuiddisamannāgatavaṇṇanā

252. Vipaccanaṃ vipāko, vipāko eva vepāko yathā “vikatameva vekata”nti. Samaṃ nātisītanāccuṇhatāya avisamaṃ bhuttassa vepāko etissā atthīti samavepākinī, tāya samavepākinīyā.

Dhammapāsādapokkharavaṇṇanā

253. Janarāsīṃ kāretvā tena janarāsīnā khaṇitvā na māpesi. Kiñcarahīti āha “rañño panā”tiādi. Tattha kāraṇaṃ parato āgamiṣṣati. Ekāya vedikāya parikkhittā pokkharāṇiyo. Pariveṇaparicchedapariyanteti ettha pariveṇaṃ nāma samantato vivaṭaṅgaṇabhūtaṃ pokkharāṇiyā tīraṃ, tassa paricchedabhūte pariyante ekāya vedikāya parikkhittā pokkharāṇiyo. Etadahosīti etaṃ “yaṃnūnāhaṃ imāsu pokkharāṇīsū”tiādikaṃ ahoṣīti. Sabbotukanti sabbesu utūsu pupphanakaṃ. Nānāvaṇṇauppalabījādīnīti rattanīlādinānāvaṇṇapupphena pupphanakauppalabījādīni. Jalajathalajamālanti jalajathalajapupphamālaṃ.

254. Paricāravasenāti taṅkhaṇikaparicāravasena, idaṅca paṭhamam paṭṭhapitaniyāmeneva vuttaṃ, pacchā pana yānasayanādīni viya itthiyopi atthikānaṃ pariccattā eva. Tenāha “itthīhipī”tiādi. Pariccāgavasena niraṭṭhāpariccāgavasena. Dīyatīti dānaṃ, deyyavatthu. Taṃ aggīyati nissajjīyati etthāti dānaggaṃ, parivesanaṭṭhānaṃ. Tādisāni atthīti yādisāni rañño dānagge khomasukhumādīni vatthāni, tādisāni yesaṃ attano santakāni santi. Ohāyāti pahāya tattheva ṭhapetvā. Attho atthi yesaṃ teti atthikā. Evaṃ anattikāpi daṭṭhabbā.

255. Kalahasaddopīti pi-saddena dānādhippāyena gehato nīhataṃ puna geham pavesetuṃ na yuttanti imamatthaṃ samucceti. Tenāha “na kho etaṃ amhākaṃ patirūpa”ntiādi.

257. Uṇhīsamatthaketi sikhāpariyantamatthake. Paricchedamatthaketi pāsādaṅgaṇaparicchedassa matthake.

258. Haratīti ativiya pabhassarabhāvena cakkhūni paṭiharantaṃ duddikkhatāya diṭṭhiyo harati apanentaṃ viya hoti. Taṃ pana haraṇaṃ nesaṃ paripphandanenāti āha “phandāpetī”ti.

Paṭhamabhāṇavāraṇṇanā niṭṭhitā.

Jhānasampattivaṇṇanā

260. Mahatīyā iddhiyāti mahantena icchitatthasamijjhanena. Tesameva icchiticchitatthānaṃ. “Anubhavitabbāna”nti iminā ānubhāva-saddassa kammaśādhanaṃ dasseti. Pubbe sampannaṃ katvā deyyadhammapariccāgassa katabhāvaṃ dassento “sampattipariccāgassā”ti āha. Attānaṃ dameti etenāti damo.

Bodhisattapubbayogavaṇṇanā

Assāti mahāsudassanarañño. Eko theroti appaññāto nāmagottato aññataro puthujjano thero. Theram disvāti aññatarasmim rukkhamūle nisinnam disvā. Katthaththaraṇanti katthamayam attharaṇam, dāruphalakanti attho.

Paribhogabhājananti pāṇiyaparibhojanīyādiparibhogayogyaṃ bhājanam. Āraṇṇakanti sūcivijjhanakaraṇṇakam. Pipphalikanti khuddakasatthakam. Udakatumbakanti kuṇḍikam.

Kūṭāgāradvāreyeva nivattesi kūṭāgāram pavittakālato patthāya tesam micchāvitakkānam pavattiyā okāsam nādāsi.

261. Kasiṇameva paññāyati mahāpurisassa tattha tattha katādhikārattā, tesaṇca padesānam suparikammakatakasīṇasadisattā.

262. Cattāri jhānānīti cattāri kasiṇajjhānāni. Kasiṇajjhānappamaññānamyeva vacanam tāsam tadā ādaragāravavasena nibbattitattā. Mahābodhisattānañhi arūpajjhānesu ādaro natthi, abhiññāpadaṭṭhānataṃ pana sandhāya tānipi nibbattenti, tasmā mahāsatto tāpasaparibbājakakāle yattake lokiyaḡe nibbatteti, te sabbepi tadā nibbattesiyeve. Tenāha “mahāpuriso panā”tiādi.

Caturāsītinagarasahassādivaṇṇanā

263. Abhiharitabbabhattanti upanetabbabhattam.

264. Nibaddhavattanti pubbe upanibaddham pākavattam.

Subhaddādeviupasaṅkamanavaṇṇanā

265. Āvaṭṭetvāti ativisitvā. Yam yam rañño icchitam dānūpakaraṇaṇceva bhogūpakaraṇaṇca, tassa tassa tatheva samiddhabhāvam vitthavati.

266. Sace pana rājā jīvite chandam janeyya, ito parampi ciram kalam tiṭṭheyya mahiddhiko mahānubhāvoti evam mahajjhāsayā devī bhogesu, jīvite ca rājānam sāpekkham katum vāyami. Tena vuttam “mā heva kho rājā”tiādi. Tenevāha “tassa kālaṅkiriyaṃ anicchamānā”tiādi. Chandam janehīti ettha chanda-saddo taṇhāpariyāyoti āha “pemaṃ uppādehī”ti. Apekkhati ārammaṇam etāya na vissajjenti apekkhā, taṇhā.

267. Garahitāti ettha kehi garahitā, kasmā ca garahitāti antolīnam codanam vissajjento “buddhehī”tiādimāha, tena viññugarahitattā, duggatisamvattaniyato ca sāpekkhakālakiriyaṃ parivajjetabbāti dasseti.

268. Ekamantaṃ gantvāti rañño cakkhupatham vijahitvā.

Brahmalokūpagamanavaṇṇanā

269. Soṇassāti koḷivīsassa soṇassa. Ekā bhattapātīti ekaṃ bhattavaḍḍhitakam. Tādisam bhattanti tathārūpaṃ garuṃ madhuraṃ siniddham bhattam. Bhuttānanti bhuttavantānam.

271. Dāsamanussāti dāsā ceva āyuttakamanussā ca.

Idāni yathāvuttāya rañño mahāsudassanassa bhogasampattiyā kammasarikkhatam uddharanto “etāni panā”tiādimāha, tam suviññeyyameva.

272. Ādito paṭṭhāyāti samudāgamanato paṭṭhāya. Yattha taṃ puññaṃ āyūhitaṃ, yato sā sampatti nibbattā, tato tatiyattabhāvato pabhūti. Mahāsudassanassa jātakadesanā hi tadā samudāgamanato paṭṭhāya bhagavatā desitāti. Paṃsvāgārakīlaṃ viyāti yathā nāma dāraḷa paṃsūhi vāpigeḥabhojanādīni dassentā yathārucci kīḷitvā gamanakāle sabbaṃ taṃ vidhaṃsentā gacchanti, evameva bhagavā mahāsudassanakāle attanā anubhūtaṃ dibbasampattisadisāṃ acinteyyānubhāvasampattiṃ vitthārato dassetvā puna attano desanaṃ ādīnavanissaraṇadassanavasena vivaṭṭābhimukhaṃ viparivattento “sabbā sā sampatti aniccatāya vipariṇatā vidhaṃsitā”ti dassento “passānandā”tiādimāha. Vipariṇatāti vipariṇāmaṃ sabhāvavigamaṃ gatā. Tenāha “pakativijāhanenā”tiādi. Pakatīti sabhāvadhammānaṃ udayavayaparicchinno kakkhaḷaphusaṇādisabhāvo, so bhaṅgakkhaṇato paṭṭhāya jahito, pariccajanto sabbaso nattheva. Tenāha “nibbutapadīpo viya apaññattikabhāvaṃ gatā”ti.

Ettāvatāti ādito paṭṭhāya pavattena ettakena desanāmaggena. Anekāni vassakoṭṭisatasahassāniyeva ubbedho etissāti anekavassakoṭṭisatasahassubbedhā. Aniccalakkhaṇaṃ ādāyāti taṃ sampattigataṃ aniccalakkhaṇaṃ desanāya gahetvā vibhāvetvā. Yathā nisseṇimuccane tādisāṃ satahatthubbedhaṃ rukkaṃ pakatipurisena ārohituṃ na sakkā, evaṃ aniccatāvibhāvanena tassā sampattiyā apekkhānisseṇimuccane kenaci ārohituṃ na sakkāti āha “aniccalakkhaṇaṃ ādāya nisseṇiṃ muñcanto viyā”ti. Tenevāti yathāvuttakāraṇeneva, ādito sātisaṃyamaṃ kāmesu assādaṃ dassetvāpi upari nesaṃ “passānandā”tiādinā ādīnavaṃ, okāraṃ, saṃkilesaṃ, nekkhamme ānisaṃsaṇca vibhāvetvā desanāya niṭṭhāpitattā. Pubbeti atītakāle. Vasabharājāti vasabhanāmako sīhaḷamahārājā.

Udakapupphulādayoti ādi-saddena tiṇagge ussāvabinduādike saṅgaṇhāti.

Mahāsudassanassa panāti pana-saddo visesatthajotano, tena mahāsudassanamahārājā jhānābhīññāsamāpattiyo nibbattesi, tadaggena parisuddhe ca samaṇabhāve patiṭṭhito, yato vidhūya eva kāmavitakkādisamaṇabhāvasaṃkilesaṃ suññāgāraṃ pāvīsi, evaṃbhūtassāpi tassa kālaṃ kiriyato sattame divase sabbā cakkavattisampatti antarahitā, na tato paraṃ, aho acchariyamanusso anaññasādhāraṇaguṇavisesoti imaṃ visesaṃ dasseti.

Anāruḷhanti “rājā kira pubbe gahapatikule nibbattī”tiādinā, “puna therāṃ āmantesī”tiādinā ca vuttamatthaṃ sandhāyāha. So hi imasmiṃ sutte saṅgītiṃ anāruḷho, aññattha pana āgato imissā desanāya piṭṭhivattakabhāvena. Yaṃ panettha atthato na vibhattaṃ, taṃ suviññeyyaṃ evāti.

Mahāsudassanasuttavaṇṇanāya līnatthappakāsanā.

ΠΑΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Tīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Υποσχόλια. Ο Κανόνας των Ομιλιών - Υποσχόλια. 1. Η συλλογή των μακρών ομιλιών - Υποσχόλια. 2. Υποσχόλια για το μεγάλο κεφάλαιο. 4. Σχόλια για τη μεγάλη ομιλία για τον Σουντάσσανα έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org